www.eenadupratibha.net

BOARD OF SECONDARY EDUCATION (AP)

SUMMATIVE ASSESSMENT – I

TENTH TELUGU MODEL PAPER

PAPER – I

సమయం: 2 గం.45 ని. | పార్టు – A & B | మొత్తం మార్కులు: 40

సూచనలు:

i) విద్యార్థులకు ప్రశ్నపత్రం చదువుకోవడానికి అదనంగా 15 నిమిషాలు సమయం ఇస్తారు. మిగిలిన 2.30 గంటల సమయంలో ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు (పార్టు – A, B) సమాధానాలు రాయాలి.

ii) పార్టు – A ప్రశ్నలకు జవాబులు సమాధానపత్రంలో రాసి, దానికి పార్టు – B ప్రశ్నపత్రాన్ని జతచేసి ఇవ్వాలి.

సమయం: 2 గం.15 ని. | పార్టు – A | మార్కులు: 30

I. అవగాహన – ప్రతిస్పందన (12 మార్కులు)

1. కింది పద్యాల్లో ఒక దానికి ప్రతిపదార్థం రాయండి. 4 × 1 = 4

(అ) శివరాజంతట మేల్ముసుంగుc దెరలో-స్నిగ్ధాంబుదచ్ఛాయలో
నవసౌదామినిc బోలు నా యవనకాంతారత్నమున్ భక్తి గౌ
రవముల్ వాఱంగc జూచి పల్కె "వనితారత్నంబు లీ భవ్యహైం
దవభూజంగమ పుణ్యదేవతలు; మాతా! తప్పు సైరింపుమీ!"

(ఆ) వడిగొని తేకులుప్పతిల వాలిన కేసరముల్ దలిర్పc బు
ప్పొడి దలమెక్కి తేనియలు పొంగి తరంగలుcగాc జెలంగి పైc
బడు నెలదేటిcదాcటులకుc బందువులై నవసౌరభంబు లు
గ్గడువుగ నుల్ల సిల్లె ఘనకైరవషండము నిండువెన్నెలన్

2. కింది పద్యాల్లో ఒకదాన్ని పాదభంగం లేకుండా పూరించి భావం రాయండి. 1 × 4 = 4

(అ) "మా సర్దారుడు తొందరన్ బడి ....
.... దాల్మి సారింపుమీ!"

(ఆ) తన దేశంబు స్వభాష ....
.... దేవా! భక్త చింతామణీ!

కింది పరిచిత గద్యాన్ని చదివి ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. 4 × 1 = 4

క్రీ.శ. మొదటి శతాబ్దిలో అమరావతి ప్రాంతంలో దొరికిన శాసనంలో **నాగబు** అనే తెలుగు పదం తొలిసారిగా కనిపించింది. **నాగబు** అంటే నాగజాతి అని అర్థం. అంటే ఒకటో శతాబ్ది నాటికే అమరావతి మహానగరంగా విరాజిల్లిందన్న మాట! గలగల పారే కృష్ణమ్మ ఒడ్డున వర్ధిల్లిన అమరావతి నగరానికి ఎంతో చారిత్రక ప్రాధాన్యం ఉంది. మెగస్తనీస్ తన **ఇండికా** గ్రంథంలో అమరావతి గురించి ప్రస్తావించాడు. చంద్రగుప్త మౌర్యుడి కాలం నాటికే ఆంధ్ర సామ్రాజ్యం ప్రబలంగా ఉన్నట్లు తెలియజేశాడు.

ప్రశ్నలు:

3. అమరావతి ఏ నది ఒడ్డున ఉంది?

4. మెగస్తనీస్ రచించిన గ్రంథ ఏది?

www.eenadupratibha.net

5. పై పేరా ఏ పట్టణం గురించి తెలియజేస్తుంది?

6. పై పేరా ఆధారంగా ఒక ప్రశ్న తయారు చేయండి.

II. వ్యక్తీకరణ – సృజనాత్మకత (18 మార్కులు)

కింది లఘు ప్రశ్నలకు అయిదు లేదా ఆరు వాక్యాల్లో సమాధానం రాయండి. **4 × 2 = 8**

7. 'వెన్నెల' పాఠ్యభాగ కవిని గురించి మీకు తెలిసిన విషయాలు రాయండి.

8. 'పీఠిక' ప్రక్రియ గురించి వివరించండి.

9. నైతిక విలువలు అంటే ఏమిటి? మీకు తెలిసిన నైతిక విలువలు రెండింటిని రాయండి.

10. 'వివేకహీనుడైన ప్రభువును సేవించడం కంటే వనవాసముత్తమం" అని ఎవరు, ఎందుకు బాధపడ్డారు?

కింది ప్రశ్నల్లో ఒక్కోదానికి పది లేదా పన్నెండు వాక్యాల్లో సమాధానం రాయండి. **2 × 5 = 10**

11. వెన్నెల పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని సొంత మాటల్లో రాయండి.

(లేదా)

శివాజీ తెలిపిన భారతావని భాగ్య కల్పలతలు ఎవరు? వారిని గురించి రాయండి.

12. "పల్లెటూళ్లు ప్రశాంత జీవితానికి పుట్టిళ్లు" దీన్ని సమర్థిస్తూ రాయండి.

(లేదా)

అమరావతి సాంస్కృతిక వైభవాన్ని వివరించండి.

సమయం: 30 నిమిషాలు **పార్టు – B** మార్కులు: 10

సూచన: విద్యార్థులు పార్టు – B సంబంధించిన జవాబులు ఈ ప్రశ్నపత్రంలోనే పూరించి సమాధాన పత్రానికి జతచేసి ఇవ్వాలి.

$20 \times \frac{1}{2} = 10$

III. భాషాంశాలు

కింద గీత గీసిన పదాలకు సరైన సమాధానాన్ని బ్రాకెట్లలో గుర్తించండి.

1. నవ సౌదామిని బోలు (అర్థాన్ని గుర్తించండి.) ( )
   1) స్త్రీ 2) భూమి 3) మెరుపు 4) పూవు
2. జీవనము బుద్బుద ప్రాయము (అర్థాన్ని గుర్తించండి.) ( )
   1) బుడగ 2) బురద 3) పంకము 4) కలువ పూవు
3. ఈ దేహం శాశ్వతం కాదు. (పర్యాయ పదాలు గుర్తించండి.) ( )
   1) వైభవం, ఖ్యాతి 2) శరీరం, మేను 3) కీర్తి, ఖ్యాతి 4) వృక్షం, చెట్టు
4. కువలయాలకు చంద్రుడంటే ఇష్టం. అందుకే కలువలు రాత్రి వికసిస్తాయి. (సరైన పర్యాయ పదాన్ని గుర్తించండి.) ( )
   1) పద్మం 2) తామర 3) నళినీ పుష్పం 4) కైరవం
5. నీటికి ఆధారమైంది సముద్రం (వ్యుత్పత్త్యర్థాన్ని గుర్తించండి.) ( )
   1) పయోధి 2) జీమూతం 3) ధరణి 4) ముత్యం
6. పుత్రుడు ఉదయించెను. (వ్యుత్పత్త్యర్థక పదాన్ని గుర్తించండి.) ( )
   1) దేహాన్ని ధరించేవాడు 2) పున్నామ నరకం నుంచి రక్షించేవాడు
   3) స్నేహం గలవాడు 4) దయ గలవాడు
7. మూర్ఖులకు నీతి చెప్పడం వృథా! (వికృతిని గుర్తించండి.) ( )
   1) మూర్కుడు 2) ముర్కుడు 3) మొరకు 4) మొరుగు
8. దోసము నెంచకుమీ (ప్రకృతిని గుర్తించండి.) ( )
   1) దోశం 2) దోసెం 3) దేశం 4) దోషం
9. పాము పడగ విప్పింది. నెమలి పురి విప్పింది (సరైన నానార్థక పదాన్ని గుర్తించండి.) ( )
   1) కుండలి 2) కుంద్రం 3) పన్నగం 4) మయూరం
10. వారు చదివిన పద్యపాదం వినగానే, వినయ పూర్వకంగా ఆయన పాదాలకు నమస్కరించాను
    (సరైన నానార్థక పదాన్ని గుర్తించండి.) ( )
    1) ఫలితం 2) కేలు 3) చరణం 4) శరణం
11. జీవనోపాధి కోసం వలస పోతున్నారు. (సంధిని గుర్తించండి) ( )
    1) సవర్ణ దీర్ఘసంధి 2) గుణ సంధి
    3) వృద్ధి సంధి 4) అనునాసిక సంధి
12. పూరెమ్మను చూసి సంతసమొందె! (పదాన్ని విడదీయండి) ( )
    1) పూ + రెమ్మ 2) పుష్ప + రెమ్మ
    3) పూవు + రెమ్మ 4) పూవు + కొమ్మ

13. చంపకవతి పట్టణం గలదు (ఏ సమాసం) ( )

1) ద్విగు సమాసం
2) ద్వంద్వ సమాసం
3) అవధారణా పూర్వపద
4) సంభావనా పూర్వపద

14. అవ్యయీభావ సమాసం (ఉదాహరణను గుర్తించండి.) ( )

1) భారతదేశం
2) మనోరథం
3) యథాశక్తి
4) షడ్రుచులు

15. మ, స, జ, స, త, త, గ (ఏ పద్యానికి చెందిన గణాలు?) ( )

1) ఉత్పలమాల
2) చంపకమాల
3) మత్తేభం
4) శార్దూలం

16. మత్తేభం (యతి స్థానం ఎన్నో అక్షరమో గుర్తించండి.) ( )

1) 14
2) 13
3) 10
4) 11

17. స్థిరతర ధర్మవర్తన ప్రసిద్ధికి నెక్కిన వాని నొక్కము (ఏ పద్య పాదమో గుర్తించండి) ( )

1) ఉత్పలమాల
2) చంపకమాల
3) ఆటవెలది
4) తేటగీతి

18. మా పొలంలో బంగారం పండింది. (ఏ అలంకారమో గుర్తించండి) ( )

1) వృత్యానుప్రాస
2) యమకం
3) అతిశయోక్తి
4) ఉత్ప్రేక్ష

19. జేవురు మీరు కన్నుగవతో, నాస్పంద దోష్టంబుతో, ఘనహుంకారముతో (ఏ అలంకారమో గుర్తించండి) ( )

1) ఉత్ప్రేక్ష
2) స్వభావోక్తి
3) అర్థాంతర న్యాస
4) అతిశయోక్తి

20. ఏదైనా ఒక అక్షరం మరలా మరలా ఆవృతి చెందినట్లయితే అది ఏ అలంకార లక్షణం? ( )

1) ఛేకానుప్రాస
2) లాటానుప్రాస
3) యమకం
4) వృత్యానుప్రాస

రచయిత: కె. లీలాకుమార్

www.eenadupratibha.net